

Til § 17.

I denne Paragraf omtales *Kredslærerens* Ansættelse og Lønning; naar det foreskrives, at en Kredslærer lønnes som Overlærer efter Lønningslovens Klasse A., er det hermed givet, at Stillingen som Kredslærer er en egentlig Embedsstilling, og at Hvervet forbliver hos den paagældende hans Tjenestetid ud. Dette vil medføre den Fordel, at Kredslæreren vil være uafhængig under sin Tilsynsvirksomhed og ikke som den, der ansættes paa Aaremaal, være fristet til at tænke paa, hvorledes det skal gaa ham, naar Tjenestetiden er udløbet, og ny Indstilling skal finde Sted. Paa den anden Side er der den Ulempe, at man kun vanskeligt kan komme af med en saadan Kredslærer, naar han viser sig ikke at slaa til. Dette er vel ikke andet og mere, end hvad der kan indtræffe med enhver Mand, der ansættes fast i en Stilling, men det er særligt uheldigt ved en Tilsynsstilling som den heromhandlede. Der bør derfor aabnes Adgang til, at Kredslæreren kan afskediges som saadan, uden at dette medfører Afsked fra hans Lærerstilling, og uden at han behøver at pensioneres som Kredslærer, ligesom en Kredslærer bør kunne nedlægge Hvervet, naar han selv ikke synes, at han længere kan gøre Fyldest i dette. Paragraffens Stk. 5 tilsigter at aabne Adgang hertil. Han mister da selvfølgelig den med Kredslærerstillingen forbundne højere Indtægt og gaar lønningsmæssigt tilbage i sin tidligere Stilling, men hans Virksomhed som Kredslærer synes at burde komme ham til Gode i pensionsmæssig Henseende. Hvis han afskediges, medens han er Kredslærer, vil den dermed forbundne Lønning efter de gældende Regler være afgørende for hans Pension, og han skal kun have været Kredslærer i de 3 sidste Aar for at faa Pension helt i Forhold til Kredslærerlønnen. Med Hensyn til den Kredslærer, der har taget sin Afsked eller er blevet afskediget som saadan, synes der ikke at være Grund til at gaa saa vidt, men det synes naturligt, at en saadan, der i 10 Aar har virket som Kredslærer, ogsaa faar sin Pensionsindtægt til sin Tid beregnet efter Kredslærerlønnen, og at den, der har virket kortere, faar sin Pensionsindtægt forhøjet med $\frac{1}{10}$ af Forskellen mellem hans Embedsindtægt og Kredslærerlønnen for hvert Aar, han har virket.

Ved Fastsættelsen af Kredslærerens lønningsmæssige Stilling som svarende til Overlærerløn er man gaaet ud fra, at det er en Lærer, der udnævnes til Kredslærer. Der er imidlertid intet i Vejen for, at ogsaa en Overlærer kan beskikkes som Kreds-

lærer, og der maa da skaffes ham et Lønstillæg, der nogenlunde svarer til den Lønningsfremgang, en almindelig Lærer vil opnaa ved Udnævnelse til Kredslærer. Da en Lærer skal have været Lærer i 10 Aar, naar han udnævnes til Kredslærer, maa han mindst have opnaaet 3 Lønstillæg og vil derfor, bortset fra Dyrtids- og Konjunkturtillæg, være paa en Lønning, der for Købstadlærere andrager 3900 Kr., for Landsbylærere 3720 Kr.; denne Lønning vilde i Løbet af 5 Aar stige til henholdsvis 4620 Kr. og 4440 Kr.; ved Udnævnelse til Kredslærer vil den paagældende opnaa en Lønning af 5400 Kr., stigende i Løbet af 6 Aar til 6360 Kr., saaledes at Lønstigningen ligger mellem ca. 1500 Kr. og ca. 2000 Kr. Det synes herefter naturligt at tillægge den Overlærer, der udnævnes til Kredslærer, et pensionsgivende Lønstillæg paa 1500 Kr. aarlig. Det bemærkes sluttelig, at Overtagelse af en Stilling som Kredslærer ikke bør være afhængig af de lokale Skolemynigheders Tilladelse, men at enhver, der indstilles til denne Stilling, maa være berettiget til at modtage den.

Til §§ 18—19.

I disse Paragraffer omhandles *Kredslærerens Funktioner*, der først og fremmest gaar ud paa at føre vejledende *Tilsyn* med Kredsens Skoler, der ikke forbereder til nogen Eksamen (§ 18), for Eksamensskolernes Vedkommende føres Tilsynet af Statens Undervisningsinspektører. Til dette Formaal skal Kredslæreren stille 2 Maanedere om Aaret til Raadighed, enten samlet eller delt, og da der gennemsnitligt i hvert Provsti er 45 Skoler, vil han altsaa have Tid til aarligt at være en hel Dag ved enhver af disse og et Par Dage ved de Skoler, hvor hans Vejledning særligt behøves. Naar han har virket som Kredslærer i nogle Aar, vil hans Tilsynsvirksomhed jo i øvrigt forme sig saaledes efter det Kendskab, han har vundet til Kredsens Skoler, at han kun vil behøve at besøge en Række af disse hvert andet eller tredje Aar, medens andre maa have Tilsyn flere Gange om Aaret og i flere Dage ad Gangen. Det vil derfor være heldigst, om Kredslærerens Tilsynsvirksomhed kunde spredes over hele Aaret med nogle Dage om Maanedene, men for en Enelærer eller Førstelærer paa Landet vil det kunne være vanskeligt at skaffe Vikar til saadanne spredte Dage, og Forholdet maa da ordnes saaledes, at han efter Aftale med Forældre-raadet ved Skolen holder Vikar to hele Maanedere af Aaret.